

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı: 1993/36

Karar Sayısı : 1993/35

Karar Günü : 6.10.1993

R.G. Tarih-Sayı :23.11.1993-21767

İPTAL DAVASINI AÇAN : Anamuhalefet (Anavatan) Partisi Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu adına Grup Başkanı A. Mesut YILMAZ.

İPTAL DAVASININ KONUSU : 17.9.1993 günlü 21701 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 524 sayılı "Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevlerinin Kuruluşu ve İdaresine Dair Kanun Hükmünde Kararname"nin Anayasa'nın genel ilkelerine, 7., 87., 91. ve 153. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

II- YASA METİNLERİ :

A. İptali İstenilen Kurallar:

524 sayılı "Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevlerinin Kuruluş ve İdaresine Dair Kanun Hükmünde Kararname"

Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevlerinin Kuruluş ve İdaresinin yeniden düzenlenmesi; 24.6.1993 tarih ve 3911 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulu'nca 10/9/1993 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Amaç, Kapsam, Tanımlar

Madde 1- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı, ceza infaz kurumlarıyla tutukevlerinin kuruluş ve idaresine ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Bu Kanun Hükmünde Kararnamede geçen;

a) Bakan: Adalet Bakanını,

b) Bakanlık: Adalet Bakanlığını,

c) İdare: Kurumların müdürlük ve servis kuruluşunu,

d) Kurum: Ceza İnfaz kurumları ile tutukevlerini,

e) Ceza İnfaz Kurumları: Kapalı ve açık cezaevleri ile çocuk, eğitim evlerini,

f) İşletmeler ve İşyurtları Kurumu: Cezaevi ve Çocuk Eğitimevi İşletmeleri ve İşyurtları Kurumunu,

g) İşletmeler ve İşyurtları Yüksek Kurulu: Cezaevi ve Çocuk Eğitimevi İşletmeleri ve İşyurtları Yüksek Kurulunu,

h) İşletmeler ve İşyurtları Genel Müdürlüğü: Cezaevi ve Çocuk Eğitimevi İşletmeleri ve İşyurtları Genel Müdürlüğünü,

ı) Kurum Müdürü: Kuruluşu tam olan kurumun müdürünü,

i) Müdür : Kurum müdürü dışındaki servis müdürünü,

k) İdare Müdürü: Kuruluşu tam olmayan kurumun müdürünü,

l) Kapalı Cezaevi: İçten ve dıştan korumayla görevli personeli bulunan ve firara karşı koruma önlemlerinin alındığı ceza infaz kurumlarını,

m) Açık Cezaevi: Hükümlülerin çalıştırılması esası üzerine kurulmuş, dıştan korumayla görevli personeli bulunmayan ve firara karşı koruma önlemleri olmayan ceza infaz kurumlarını,

n) Çocuk Eğitimevi: Çocuk hükümlülerin tretmanı amacıyla kurulmuş dıştan korumayla görevli personeli bulunmayan ve firara karşı koruma önlemleri olmayan kurumları,

o) Tutukevi: Tutuklama kararının yerine getirildiği, içten ve dıştan korumayla görevli personeli bulunan ve firara karşı koruma önlemlerinin alındığı kurumları,

ifade eder.

Kurumlar

Madde 2- Kurumlar Bakanlığa bağlı olup Bakanlıkça belirlenen yerlerde kurulur. Bakanlıkça bu Kanun Hükmünde Kararnamede öngörülen hizmetleri gerçekleştirmeye elverişli fiziki yapıya sahip elektronik donanımlı kurum binaları sağlanır. Kapalı ve açık cezaevleri ayrı yerlerde kurulacağı gibi personeli ayrı olmak koşuluyla aynı yerde de kurulabilir.

Kurum bulunmayan veya kurumları kullanılamaz hale gelen yerlerdeki hürriyeti bağlayıcı cezalar ile tutuklama kararları Bakanlıkça belirlenen kurumlarda yerine getirilir.

Hazinece adalet hizmetleri ile kurumlar için tahsis edilen bina ve arsaların tahsis amaçlarına uygun olarak kullanılma niteliklerini yitirmeleri veya bölge cezaevi yapımı nedeniyle kullanılmalarından vazgeçilmesi halinde; bunların satışına ve satış parasının mahkeme ve kurum binalarının yapım, onarım ve tadilatı ile işletme ve işyurdu faaliyetlerinde kullanılmak üzere İşletmeler ve İşyurtları Kurumu Bütçesine gelir kaydına Bakanlık yetkilidir.

Kurum Personeli, Nitelikleri, Atanmaları, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 3- Kurum müdürü ve diğer personelin atama ve nakilleri Bakanlıkça yapılır.

Kuruluşu tam kurumlar; bir kurum müdürünün yönetiminde infaz müdürü, koruma müdürü, idari ve mali işler müdürü, personel müdürü ve bunları bağlı birimlerden oluşur.

Kurum müdürü, kurumun amiri olup yönetiminden Bakanlığa karşı sorumludur. Bütün personel üzerinde gözetim ve denetim ile emir ve talimat verme yetkisine sahiptir.

Kurum müdürü: hukuk, kamu yönetimi, sosyal hizmetler, sosyoloji, psikoloji, eğitim bilimleri alanında en az dört yıl öğretim yapan fakülte veya yüksek okullar ile bunlara denkliği kabul edilmiş yabancı öğretim kurumları mezunları arasından atanır. Kriminoloji, penoloji veya insan hakları konusunda lisans üstü eğitim yapmış olmak öncelikli atanma nedenidir.

Müdürler en az iki yıllık yüksek okul mezunları arasından atanır. Kurum müdürünün atanmasında aranan niteliklere sahip olmak öncelik nedenidir. İki yıllık yüksek okul mezunu müdürlerin, kurum müdürlüğüne atanabilmesi için en az beş yıl müdürlük yapması ve görevinde başarılı olması gerekir. Kurum müdürünün atanmasında aranan niteliklere sahip olanlarda süre koşulu aranmaz.

Çocuk eğitimevi kuruluşu tam kurum olup, bir kurum müdürünün yönetimde eğitim müdürü, idari ve mali işler müdürü, personel müdürü ile bunlara bağlı birimlerden oluşur.

Çocuk eğitimevinde, kurum müdürlüğüne, yukarıdaki fıkra yazılı koşulların yanında çocuk suçluluğu veya korunmaya muhtaç çocuklar konusunda lisans üstü eğitim yapmış olmak öncelikli atanma nedenidir.

Açık cezaevinde koruma müdürü bulunmaz. Bu kurumda infaz ve koruma başmemur ve memurları infaz müdürüne bağlı olarak görev yapar.

İşletme veya işyurdu bulunan kurumlarla çocuk eğitimevlerinde; işletme faaliyetini yürütmek üzere işletme müdürü, işyurdu faaliyetini yürütmek üzere işyurdu müdürü bulunur.

İşletme ve işyurdu müdürleri, işletme ve işyurdu faaliyeti konularında İşletmeler ve İşyurtları Genel Müdürlüğüne bağlıdır.

İşletme müdürü olmak için, iş idaresi, ekonomi ve ilgili mühendislik birimleri alanında en az dört yıl öğretim yapan fakülte veya yüksek okullar ile bunlara denkliği kabul edilen öğretim kurumlarından mezun olmak ve işletmenin faaliyeti konusuna giren bir işte özel veya resmî kurum veya kuruluşlarda en az dört yıl çalışmış olmak gerekir.

İşletme faaliyetinde ihtisaslaşma halinde veya faaliyetin niteliğine göre diğer fakülte ve yüksek okul mezunları da işletme müdürü olarak çalıştırılabilir.

Kuruluşu tam olmayan kurumlar, bir idare müdürünün yönetiminde koruma personelinin oluşur.

İdare müdürü, kuruluşu tam olmayan kurumun amiri olup yönetiminden Bakanlığa karşı sorumludur. Kurum müdürü ile servis müdürlerinin görevini yapar.

Cumhuriyet Başsavcıları, kurumlar ve personel üzerinde denetim ve gözetim yetkisine sahiptir.

Kurum personelinin görevden doğan suçlarından dolayı haklarında bulundukları yer Cumhuriyet Başsavcılığınca doğrudan ve genel hükümlere göre soruşturma ve kovuşturma yapılır.

Kurum görevlilerinin çalışma gün, saat ve şekilleri Bakanlıkça düzenlenir.

İnfaz ve koruma başmemur ve memurları görev sırasında Bakanlıkça belirlenen ve sağlanan kıyafetleri giyerler.

Kurum personeline, görevleri başında bulunduğu sürelerde yemek verilir.

Mutfak kuruluşu bulunmayan kurumlarda çalışan personele yiyecek bedeli nakdi olarak ödenir.

Bu Kanun Hükmünde Kararnamede hüküm bulunmayan hallerde; personel hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, işçiler hakkında 1475 sayılı İş Kanunu hükümleri uygulanır.

Kurumların Korunması ve İnfaz ve Koruma Memurlarının Yetiştirilmesi

Madde 4- Kurumların iç ve dış koruması infaz ve koruma başmemur ve memurları tarafından sağlanır. Bu personelin iç veya dış koruma ile görevlendirilmesi atama işleminde belirlenir.

Çocuk eğitimevinde, iç korumayla görevli infaz ve koruma başmemur ve memurları grup sorumlusu olarak görev yapar.

Dış koruma personeli silahlı olarak görev yapar.

Kurum içindeki asayiş ve güvenliği bozucu olayların önlenip bastırılması hariç olmak üzere dış koruma personeli kuruma silahlı olarak giremez.

Dış koruma personeline verilecek silah ve cephane ödeneği Adalet Bakanlığı bütçesinden karşılanmak suretiyle Milli Savunma Bakanlığınca tedarik ve ikmal edilir.

Kurum müdürü, koruma personeli tarafından önlenemeyen asayiş ve güvenliği bozucu olaylarla kurumda yapılacak aramalarda mahallin en büyük mülki amirinden yardım isteyebilir.

Grup sorumlusu ve infaz ve koruma memur adayları, Bakanlığa bağlı, kuruluş yerleri Bakanlıkça belirlenen eğitim merkezlerinde dokuz ay süre ile eğitime tabi tutulur.

Eğitim merkezi, nitelikleri yönetmelikte belirlenen ve atamaları Bakanlıkça yapılan bir müdür, iki müdür yardımcısı ile bir bürodan oluşur.

Eğitim merkezinde görevlendirilecek öğretim görevlileri: Bakanın istemi üzerine, yetkili kurul ve organlarınca ek görevle görevlendirilmeleri uygun görülen yeteri kadar üniversite öğretim üyeleri ve araştırma görevlileri ile adli ve idari yargı hakim ve savcıları, avukatlar, diğer uzman ve öğretmenlerden oluşur.

Adayların kalmalarını sağlamak üzere Bakanlıkça eğitim merkezlerinde yatılı tesisler kurulur. Adaylara ayrıca yemek çıkarılır.

Eğitim merkezinde çalışan personel, adaylara çıkarılan yemek tabelasına dahil edilir.

Eğitim merkezlerindeki yatılı tesislerin her türlü gereksinim ve giderleri Bakanlık bütçesinden karşılanır.

Eğitim merkezi yatılı tesislerinde, adaylardan yatak ve yemek ücreti alınmaz.

Eğitim merkezinde görevlendirilen öğretim görevlilerinden;

a) Üniversite öğretim üyelerine, Yüksek Öğretim Personel Kanununa göre,

b) Üniversite dışından görevlendirilenlere; birinci derecede olanlar için profesörlere, ikinci derecede olanlar için doçentlere, üç veya daha aşağı derecede olanlar ile kamu görevlisi olmayanlar için okutmanlara ödenen ek ders ücreti miktarınca ders ücreti ödenir.

Adaylar eğitim merkezinde geçirdikleri sürelerle göre mecburi hizmetle yükümlüdür. Bu konuda 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri uygulanır.

İşletme ve İşyurtları Kurumu

Madde 5- İşletmeler ve İşyurtları Kurumu: Tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk, sorumluluğu sermayesi ile sınırlı, bu Kanun Hükmündeki Kararnamedeki hükümler saklı kalmak üzere özel hukuk hükümlerine tabi bir kuruluştur. İşletmeler ve İşyurtları Kurumu hükümlü ve tutukluların tretman amacına yönelik olarak çalışmalarını sağlamak; ticari gaye ile mal ve hizmet üretmek ve pazarlamak üzere işletmeler ve işyurtları kurar.

İşletmeler ve İşyurtları Kurumunun organları, İşletmeler ve İşyurtları Yüksek Kurulu ve Genel Müdürlüktür.

İşletmeler ve İşyurtları Yüksek Kurulu: Bakanlık Müsteşarının başkanlığında bu konuda görevlendirilen müsteşar yardımcısı, Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Genel Müdürü, İşletmeler ve İşyurtları Genel Müdürü, İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanı, Teknik İşler Dairesi Başkanı, yılı içinde en yüksek kârlılığı sağlamış olan işletme müdürü, kamu veya özel sektörde çalışan bir maliyeci ve bir ekonomistten oluşur. Bakan, gerekli gördüğünde bu Kurula başkanlık eder.

İşletmeler ve İşyurtları Yüksek Kurulu başkan ve üyelerine 500 gösterge rakamının Bütçe Kanunlarında Devlet memurları için tesbit edilen maaş katsayısı ile çarpılması sonucu bulunacak miktarda İşletmeler ve İşyurtları Kurumu bütçesinden kamu görevlisi olanlara huzur hakkı, kamu görevlisi olmayanlara huzur ücreti ödenir.

İşletmeler ve İşyurtları Genel Müdürlüğü; Genel müdür, genel müdür yardımcıları, daire başkanları ve bürodan oluşur.

İşletmeler ve İşyurtları Kurumunu, İşletmeler ve İşyurtları Yüksek Kurulu Başkanı idare ve yargı mercilerinde ve üçüncü kişilere karşı temsil eder. Gerekliğinde bu yetkisini devredebilir.

İşletmeler ve İşyurtları

Madde 6- İşletme, açık cezaevleri bünyesinde oluşturulan ekonomik ölçekte seri üretim yapan ekonomik faaliyet yerleri ile buna bağlı tesislerdir.

İşyurtları, hükümlü ve tutukluların meslek ve zanaat sahibi olmalarını sağlamak amacıyla kapalı veya açık cezaevleri bünyesinde oluşturulan atölye, ünite ve tesislerdir.

İşletmeler ve işyurtları tüzel kişiliğe sahiptir.

İşletmeler ve İşyurtları Kurumu ile işletmeler ve işyurtları Muhasebei Umumiye Kanunu, Devlet İhale Kanunu ve Sayıştay'ın denetimine tabi değildir. İşletmeler ve İşyurtları Kurumu ile İşletmeler ve İşyurtları 2/4/1987 tarih ve 3346 sayılı Kanun uyarınca denetlenir.

İşletmeler ve İşyurtları Yüksek Kurulunun Görevleri

Madde 7- İşletmeler ve İşyurtları Yüksek Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) İşletmeler ve işyurtlarının genel amaç ve politikalarını belirlemek,
- b) İşletmeler ve İşyurtları Kurumunun bütçesini hazırlamak ve Bakan onayına sunmak,
- c) Yeni işletme ve işyurtlarının kurulmasına veya kaldırılmasına karar vermek,
- d) İşletme ve işyurtlarının sermaye miktarlarını belirlemek, kaynak tahsisi yapmak ve gerektiğinde birinden diğerine kaynak aktarması yapılmasına karar vermek,
- e) İşletme ve işyurtlarının yıllık bütçe, ek bütçe, program ve projeleri ile faaliyet raporları ve netice hesaplarını onaylamak veya reddetmek,
- f) Hükümlü ve tutukluların çalıştırılma esas ve ilkelerini belirlemek,
- g) Genel bütçeden kadrolu personelin işletme veya işyurdunda çalıştırılmasına ilişkin İşletmeler ve İşyurtları Genel Müdürlüğünün önerilerini karara bağlamak,
- h) İşletmeler ve işyurtları yönetim kurullarının önerisi üzerine 1475 sayılı İş Kanunu hükümlerine göre işçi çalıştırılmasına, ücretlerinin belirlenmesine ve bunların işten çıkarılmasına karar vererek Bakanlık onayına sunmak,
- i) Fazla iş çıkarmak suretiyle işletme ve işyurduna yararlı olan personel, işçi ve hükümlülere prim ödenmesinin esas ve ilkelerini belirlemek; işletme ve işyurdu yönetim kurullarının, senelik bilançolarında tahakkuk edecek kârdan personel, işçi ve hükümlülere kâr payı ödenmesine ilişkin önerilerini karar bağlamak,
- j) İşletme ve işyurtlarının faaliyetlerini kontrolörlere veya denetim şirketlerine denetletmek veya adalet müfettişleri tarafından denetlenmesini Bakan'a önermek,
- k) İşletmeler ve İşyurtları Genel Müdürlüğü ile Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Genel Müdürlüğü arasında koordinasyonu sağlamak.

İşletmeler ve İşyurtları Genel Müdürlüğü

Madde 8- İşletmeler ve İşyurtları Genel Müdürü, müşterek kararla atanır. İşletmeler ve İşyurtları Genel Müdürü olarak atanabilmek için iş idaresi, ekonomi, hukuk ve mühendislik bilimleri alanında en az dört yıl öğrenim yapan fakülte veya yüksek okullar ile bunlara denkliği kabul edilen öğretim kurumlarından mezun olmak ve özel veya resmi bir işletme veya kurumda işletmecilik konusunda en az altı yıl çalışmış olmak gerekir. Bu koşulların yanında işletme lisans üstü eğitimi yapmış olmak tercih nedenidir.

İşletmeler ve İşyurtları Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) İşletmeler ve işyurtlarını yönetmek, hesap işlerini izlemek ve denetlemek, bunlara ait diğer işlemleri yapmak,
- b) Hükümlü ve tutukluların çalıştırılmaları ile ilgili her türlü işlemi yürütmek, küçüklerin çalışma koşulları bakımından ilgili bakanlık ve kamu kuruluşları ile işbirliği yapmak,
- c) İşletmeler ve işyurtları Yüksek Kurulu kararlarını yerine getirmek,
- d) İşletmeler ve işyurtlarının yıllık iş programlarını, bütçelerini, ek bütçelerini, faaliyet raporu ve netice hesaplarını İşletmeler ve İşyurtları Yüksek Kuruluna sunmak,
- e) İşletmeler ve işyurtlarındaki Bakanlık kadrosunda bulunan personelin atanma, yükselme, yer değiştirme, izin, istifa ve emeklilik gibi özlük işlerinin yürütülmesinde Personel Genel Müdürlüğü ile hizmet öncesi, hizmet içi ve bir üst göreve hazırlama eğitimlerinde Eğitim Dairesi Başkanlığı ile koordinasyonu sağlamak,
- f) İşletme yönetim kurulu ile işyurdu yönetim kurullarının, genel bütçeden kadrolu personelin işletme ve işyurdunda çalıştırılmasına ilişkin önerilerini İşletme ve İşyurtları Yüksek Kuruluna sunmak,
- g) İşletmeler ile işyurtlarında 1475 sayılı İş Kanunu uyarınca çalıştırılacak işçilere ilişkin işletme ve işyurdu yönetim kurullarının önerilerini İşletmeler ve İşyurtları Yüksek Kuruluna sunmak,
- h) İşletme müdürlerinin sözleşmesini düzenlemek ve Bakan onayına sunmak,
- i) Kurumlardan salıverilen hükümlülerin işe yerleştirilmeleri konusunda infaz sonrası koruma ve yardım müesseseleri ve diğer kurullarla ilişkileri düzenlemek,
- j) Görev alanına giren konularda mevzuat yetersizliğine ve aksaklığına ilişkin inceleme ve araştırma yaparak İşletmeler ve İşyurtları Yüksek Kuruluna öneride bulunmak, tüzük ve yönetmelik tasarılarını hazırlamak ve izlemek, görüş, bildirmek, genelge düzenlemek,

k) Kanunlarda gösterilen ve Bakanlıkça verilen diğer görevleri yapmak,

Sermaye Kaynakları

Madde 9- İşletmeler ve İşyurtları Kurumunun sermaye kaynakları şunlardır:

- a) Genel bütçeden ayrılan ödenek ve sermaye katılım payları,
- b) 2548 sayılı Cezaevleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanunun 1 inci maddesine göre tahsil edilen harçlar,
- c) 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (1) ve (3) sayılı tarifelere göre alınan yargı harçlarının % 50'si,

d) 27/5/1988 tarihli ve 3454 sayılı Kanuna göre genel, katma ve mahallî idareler dışında, kuruluşlara ve kişilere başvuruları üzerine verilecek adli sicil kayıtları sebebiyle alınan ücretlerin tamamı,

e) 27/5/1988 tarihli ve 3454 sayılı Kanuna göre adli yargıda asliye hukuk, sulh hukuk, kadastro, ticaret ve iş mahkemelerine açılan davalarda, icra ceza davaları hariç olmak üzere icra tetkik mercilerince bakılan iş ve davalarda; idarî yargıda, idare ve vergi mahkemelerinde açılan davalarda; icra ve iflâs dairelerinde, talimat dahil her icra işinde; izale-i şuyu satış memurlukları, tereke mümessillikleri ile Bakanlıkça kurulmuş ticaret sicili memurluklarında kullanılacak dosya gömlekleri ve basılı evraktan alınan ücretlerin tamamı,

f) 27/5/1988 tarihli 3454 sayılı Kanuna göre Bakanlığın yayın hizmetlerinden elde edilen gelirlerin tamamı,

g) İşletmeler ve işyurtlarının yıl sonu kârlarından İşletmeler ve İşyurtları Yüksek Kurulu tarafından ayrılan miktarlar,

h) 2 nci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca elde edilen satış paraları,

i) Kurumlar, işletmeler ve işyurtlarının demirbaşına kayıtlı olup hizmet dışı bırakılan eşya ve araçların satışından elde edilen gelirler,

j) Faiz ve sair gelirler,

k) Bağış ve yardımlar,

Yukarıdaki fıkranın (b) bendine göre tahsil edilen harçlar ile (c) bendine göre tahsil edilen yargı harçları ve (d) ve (e) bendlerine göre alınan ücretler İşletmeler ve İşyurtları Kurumunun Ankara'da millî bir bankada açılacak hesabına aktarılacak üzere, günlük olarak bulundukları mahalledeki bu bankanın şubesine yatırılır.

(b) ve (c) bendinde yazılı olanlar makbuz karşılığı tahsil edilir.

(f) ve (i) bendlerine göre elde edilen gelirler tahsilatı takiben ikinci fıkrada belirtilen hesaba yatırılır.

(a) bendinde yazılı sermaye katılım payları yukarıda bahsi geçen hesaba yatırılır.

İşletmeler ve İşyurtları Kurumu bütçesinden, Bakanlıkça belirlenen miktar ve esaslar dahilinde, Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı kuruluşların her türlü ihtiyaçlarını karşılamak üzere harcama yapılabilir.

İşletme ve işyurdu bütçelerinden, işletme ve işyurdu hizmet ve çalışmalarının yürütülmesi ile ilgili her türlü döşeme, demirbaş, makina, techizat, kara, hava ve deniz taşıtları alım, bakım onarım ve işletilmesi ile işletmeye ilişkin tüm giderlere harcama yapılır.

İşletmeler ve İşyurtları Kurumu, işletme ve işyurduna ait mallar Devlet malı sayılır. Bunlar aleyhine suç işleyenler, Devlet malları aleyhine suç işleyenler gibi cezalandırılır.

Sözleşmeli Personel Çalıştırılması, Fazla Çalışma, Kâr Payı Dağıtımı

Madde 10- İşletmeler ve İşyurtları Genel Müdürlüğü ile işletmeler ve işyurtlarında, özel bir meslek bilgisine ve uzmanlığa ihtiyaç gösteren işlerde çalıştırılacak personel ile işletme müdürü, muhasebe müdürü, üretim müdürü, ve pazarlama müdürü kadroları karşılık gösterilmek suretiyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın sözleşmeli olarak çalıştırılabilir. Bu şekilde çalıştırılacak personelin sayısı ile yapılacak sözleşmenin usul ve esasları, ödenecek ücret miktarı ve diğer malî haklar Bakanlar Kurulu tarafından tespit edilir.

Kurum personeli kendilerinin isteği, İşletmeler ve İşyurtları Yüksek Kurulunun izniyle işletme ve işyurdunda çalıştırılabilir. İşletme ve işyurdunda görevlendirilen personel o işin sorumlu memuru sayılır.

İşletme veya işyurdu yönetim kurullarının önerisi, İşletmeler ve İşyurtları Yüksek Kurulunun kararı ve Bakanlık onayı ile ücretleri işletme veya işyurdundan ödenmek üzere 1475 sayılı İş Kanunu hükümlerine göre işletmeler ve işyurtlarında işçi çalıştırılabilir.

İşletme ve işyurdu müdürlerinin kararıyla, işletme ve işyurtlarında çalışma saatleri dışında veya tatil günlerinde fazla çalışma yapılabilir. Fazla çalışma yapan personel ve işçilere Bütçe Kanunlarında belirlenen miktarlarda fazla çalışma ücreti ödenir.

İşletmeler ve İşyurtları Yüksek Kurulunun onayı ile, işletme ve işyurtlarında görevli personel, işçi ve hükümlülere; işletme ve işyurtlarının senelik bilançolarında tahakkuk edecek kârdan bunun yüzdeyirmibeşini aşmamak ve ilgilinin ele geçen yıllık net ücretinin yüzde ellisini geçmemek üzere her sene Bütçe Kanunlarında gösterilen memur maaş katsayısının taban olarak (5.000), tavan olarak (10.000) rakamı ile çarpımından elde edilecek tutar arasında, çalıştıkları süre ile yaptıkları işin özellik ve güçlüğüne göre belirlenecek oranlarla kâr payı ödenir. Ödemeler, çalışmayı takip eden bütçe yılında ve bir defada yapılır.

Kadro Cetvelleri

Madde 11- Ekli (1) ve (2) sayılı listelerde yer alan kadrolar iptal edilerek 13/12/1983 tarih ve 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) ve (1) sayılı cetvellerin Adalet Bakanlığına ait bölümünden çıkartılmıştır.

Ekli (3), (4) ve (5) sayılı listelerde yazılı kadrolar 13/12/1983 tarih ve 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) ve (1) sayılı cetvellerin Adalet Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

Yönetmelik

Madde 12- a) Kurum müdürü ile diğer müdürlerin görevleri,

b) Kurum personelinin görevleri,

c) Kurulların görevleri,

d) Grup sorumlusu ve infaz ve koruma memurlarının yetiştirilmesine ilişkin usul ve esaslar,

e) Cezaevi ve Çocuk Eğitimevi İşletmeleri ve İşyurtları Kurumu ile işletmeler ve işyurtlarına ilişkin hususlar,

f) Kurumlarda yapılacak aramaların usul ve esasları,

g) Fazla çalışma usul ve esasları,

h) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulanmasına ilişkin sair hususlar,

Yönetmelikte gösterilir.

Yönetmelik, Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde çıkarılır.

Düzenlenecek yönetmelik yürürlüğe girinceye kadar, kurumlar ve işyurtlarına ait mevcut yönetmelik ve talimatnamelerin uygulanmasına devam olunur.

Ceza İnfaz Kurumları ile Tevkifevlerinin Yönetimine ve Cezaların İnfazına Dair Tüzüğün bu Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Kaldırılan Hükümler

Madde 13- 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun 114 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde geçen "Ceza infaz kurumları, çocuk eğitim, ıslah ve infaz kurumları ve tutukevlerinin memur ve hizmetlileri ile" ibaresi ve 115 inci maddesinin ikinci fıkrası ve ek 1 inci maddesi, 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 10, 11 ve ek 3 üncü maddeleri, 1721 sayılı Hapishane ve Tevkifhanelerin İdaresi Hakkında Kanunun 1, 3, 4, 6 ve 7 nci maddeleri; 4358 sayılı Ceza ve Tevkifevleri Umum Müdürlüğünün Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanunun 5 ve 6 ncı maddeleri ile 7 nci madde sinin birinci fıkrası, 8, 9, 11, 12, 14 ve 15 inci maddeleri, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 20 nci maddesi yürürlükten kaldırılmış; 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununa ekli (1) sayılı cetvelde yer alan "Cezaevi mümessil Cumhuriyet Savcılığı" ünvanı cetvel metninden, 30.6.1934 tarihli ve 2548 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yazılı "harç ve" ibareleri fıkra metninde çıkarılmıştır.

27.5.1988 tarihli ve 3454 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükmü aynı maddenin birinci fıkrasının (a) bendi bakımından uygulanmaz.

Değiştirilen Hükümler

Madde 14- 2992 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin başlığı, başlangıcındaki cümle ile (a), (b), (c), (d) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Genel Müdürlüğü"

"Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Ceza infaz kurumları ve tutukevlerini yönetmek, denetlemek, hesap işlerini izlemek,

b) Hükümlü ve tutukluların giydirilmesi, beslenmesi, yatırılması ve eğitilmesi işleriyle Cezaevleri ve Mahkeme Binaları İnşaatı Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanun"da gösterilen her türlü işlemleri yapmak,

c) Ceza infaz kurumları ile tutukevlerini, küçüklerin ceza larının yerine getirileceği eğitimevlerini, hakkında tedbir uygulanmış olan küçüklerin yetiştirileceği müesseseleri, küçüklerin kısa sürelerde kabul edilecekleri kurumları ve küçüklere mahsus tutukevlerini sevk ve idare etmek ve buralara alınmış küçüklerin muhafaza, bakım ve eğitim işlerinin kontrolünü yapmak,

d) Ceza ve infaz kurumları, çocuk eğitimevleri, tutukevleri ile eğitim merkezinde görevli personelin atanma, yükselme, yer değiştirme, izin, istifa ve emeklilik gibi özlük işlerinin Personel Genel Müdürlüğü ile bu kurumlardaki bütün personelin hizmet öncesi, hizmet içi ve bir üst göreve hazırlama eğitimlerinin Eğitim Dairesi Başkanlığı ile koordinasyonunu sağlamak."

Madde 15- 1992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunu Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunu 15 inci maddesi birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"c) Cumhuriyet savcılıkları ile adli ve idarî mahkemelerin ve adalet komisyonlarının kalem işlerini, icra ve iflâs dairelerini, noterlik dairelerini, geçici yetkili noter yardımcılarını, kapalı ve açık cezaevleri ile tutukevleri ve çocuk eğitimevlerini, işletmeler ve işyurtlarını, koruma kurullarını, 2253 sayılı Çocuk Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun uyarınca kurulmuş bulunan kurum ve müesseseleri, ticaret sicili memurluklarını, icra tetkik mercii kalemlerini, mahkeme veznelerini, suç eşyası emanet, tereke, izale-i şuyu satışı, ayniyat ve levazım memurluklarını, PTT ve daire mutemetliklerini, Bakan tarafından gösterilecek lüzum üzerine merkez kuruluşu içerisindeki birimleri ve Bakanlığa bağlı diğer üniteleri denetlemek ve işlemlerini incelemek."

Madde 16- 1992 sayılı Kanunun 26 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bakanlığa Bağlı Kuruluşlar

Madde 26- 14/4/1982 tarih ve 2659 sayılı Kanunla kurulan Adli Tıp Kurumu ile Cezaevi ve Çocuk Eğitimevi İşletmeleri ve İşyurtları Kurumu Bakanlığa bağlı kuruluşlardır."

Madde 17- Kanunlarda geçen "mütedavil sermaye ile iş görencezaevleriyle ıslahevleri" ibareleri "İşletmeler ve İşyurtları Kurumu ile İşletmeler ve İşyurtları" olarak değiştirilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1- Kurumlarda çalışan personelden cezaevi müdürlerinin yeni görevlere atanmaları Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde yapılır.

Cezaevi müdürlerinden yeni görevlere atamaları yapılanlar, yan ödeme kararnamesinde değişiklik yapıncaya kadar, ünvanları ile aylık derecelerine göre ödenmekte olan yan ödemelerini alırlar.

Görev ve ünvanları değişmeyen diğer personelin yeniden atamaları yapılmaz. Bu personel görevlerine devam eder.

GEÇİCİ MADDE 2- 14/6/1930 tarihli ve 1721 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi ile 13.1.1943 tarih 4358 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi gereğince kurulmuş bulunan işyurtlarının aynı ve nakti bütün mal varlığı ile alacak ve borçları bu Kanun Hükmünde Kararnameyle kurulan İşletmeler ve İşyurtları Kurumuna devredilmiş sayılır.

İşletmeler ve İşyurtları Kurumuna, 9 uncu maddenin (d) bendinde yer alan gelirlerden 1993 yılında aktarılacak miktar 1992 yılı kesinhesabı esas alınarak hesaplanır.

GEÇİCİ MADDE 3- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girmesinden itibaren Kararnameye uygun biçimde yönetsel ve fiziki yapılanması tamamlanan, dış koruma personeli görevlendirilen kurumlarda, Bakanlıkça belirlenen tarihte, Jandarmanın dış koruma görevi sona erer. Kurumların Kararname hükümlerine uygun biçimde yönetsel ve fiziki yapılanmasının gerçekleştirilmesi ve dış koruma personelinin Bakanlıkça görevlendirilmesi beş yıl içinde tamamlanır. Bu süre içinde tamamlanamaması halinde sürenin bir katına kadar artırılmasına Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Yürürlük

Madde 18- Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 19- Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

B. Dayanılan Anayasa Kuralları:

İptal gerekçesinde dayanılan Anayasa kuralları şunlardır:

1- "BAŞLANGIÇ

Ebedi Türk vatan ve milletin bütünlüğüne ve kutsal Türk Devletinin varlığına karşı, Cumhuriyet devrinde benzeri görülmemiş bölücü ve yıkıcı kanlı bir iç savaşın gerçekleşme noktasına yaklaştığı sırada,

Türk Milletinin ayrılmaz parçası olan Türk Silahlı Kuvvetlerinin, milletin çağrısıyla gerçekleştirdiği 12 Eylül 1980 harekâtı sonucunda, Türk Milletinin meşrû temsilcileri olan Danışma Meclisince hazırlanıp, Milli Güvenlik Konseyince son şekli verilerek Türk Milleti tarafından kabul ve tasvip ve doğrudan doğruya O'nun eliyle vazolunan bu ANAYASA:

- Türkiye Cumhuriyetinin Kurucusu, ölümsüz önder ve eşsiz kahraman Atatürk'ün belirlediği milliyetçilik anlayışı ve O'nun inkılâp ve ilkeleri doğrultusunda;

- Dünya milletler ailesinin eşit haklara sahip şerefli bir üyesi olarak; Türkiye Cumhuriyetinin ilelebet varlığı, refahı, maddî ve manevî mutluluğu ile çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma azmi yönünde;

- Millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmağa yetkili kılınan hiçbir kişi ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı;

- Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetkilerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medenî bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu;

- Hiçbir düşünce ve mülahazanın Türk millî menfaatlerinin, Türk varlığının Devleti ve ülkesiyle bölünmezliği esasının, Türklüğün tarihî ve manevî değerlerinin, Atatürk milliyetçiliği, ilke ve inkılapları ve medeniyetçiliğinin karşısında korunma göremeyeceği ve lâiklik ilkesinin gereği kutsal din duygularının, Devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı;

- Her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak millî kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddî ve manevî varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu;

- Topluca Türk vatandaşlarının millî gurur ve iftiharlarda, millî sevinç ve kederlerde, millî varlığa karşı hak ve ödevlerde, nimet ve külfetlerde ve millet hayatının her türlü tecellisinde ortak olduğu, birbirinin hak ve hürriyetine kesin saygı, karşılıklı içten sevgi ve kardeşlik duygularıyla ve "Yurtta sulh, cihanda sulh" arzu ve inancı içinde, huzurlu bir hayat talebine hakları bulunduğu;

FİKİR, İNANÇ VE KARARIYLA anlaşılmak, sözüne ve ruhuna bu yönde saygı ve mutlak sadakatle yorumlanıp uygulanmak üzere,

TÜRK MİLLETİ TARAFINDAN, demokrasiye âşık Türk evlatlarının vatan ve millet sevgisine emanet ve tevdi olunur."

2. "MADDE 7.- Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Meclisindir. Bu yetki devredilemez.

3. "MADDE 87.- Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; Bakanlar Kurulunu ve bakanları denetlemek; Bakanlar Kuruluna belli konularda kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi vermek; bütçe ve kesinhesap kanun tasarılarını görüşmek ve kabul etmek; para basılmasına ve savaş ilânına karar vermek; milletlerarası andlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak, Anayasanın 14 üncü maddesindeki fiillerden dolayı hüküm giyenler hariç olmak üzere, genel ve özel af ilânına, mahkemelerce verilip kesinleşen ölüm cezalarının yerine getirilmesine karar vermek ve Anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmektir."

4. "MADDE 91.- Türkiye Büyük Millet Meclisi, Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verebilir. Ancak sıkıyönetim ve olağanüstü haller saklı kalmak üzere, Anayasanın ikinci kısmının birinci ivede ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümünde yer alan siyasi haklar ve ödevler kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemez.

Yetki kanunu, çıkarılacak kanun hükmünde kararnamenin, amacını, kapsamını, ilkelerini, kullanma süresini ve süresi içinde birden fazla kararname çıkarılıp çıkarılamayacağını gösterir.

Bakanlar Kurulunun istifası, düşürülmesi veya yasama döneminin bitmesi, belli süre için verilmiş olan yetkinin sona ermesine sebep olmaz.

Kanun hükmünde kararnamenin, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından süre bitiminden önce onaylanması sırasında, yetkinin son bulunduğu veya süre bitimine kadar devam ettiği de belirtilir. Sıkıyönetim ve olağanüstü hallerde, Cumhurbaşkanının Başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulunun kanun hükmünde kararname çıkarmasına ilişkin hükümler saklıdır.

Kanun hükmünde kararnameler, Resmî Gazetede yayımlandıkları gün yürürlüğe girerler. Ancak, kararnamede yürürlük tarihi olarak daha sonraki bir tarih de gösterilebilir.

Kararnameler, Resmi Gazetede yayımlandıkları gün Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

Yetki kanunları ve bunlara dayanan kanun hükmünde kararnameler, Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonları ve Genel Kurulunda öncelikle ve ivedilikle görüşülür.

Yayımlandıkları gün Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmayan kararnameler bu tarihte, Türkiye Büyük Millet Meclisince reddedilen kararnameler bu kararın Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte, yürürlükten kalkar. Değiştirilerek kabul edilen kararnamelerin değiştirilmiş hükümleri, bu değişikliklerin Resmî Gazetede yayımlandığı gün yürürlüğe girer."

5. "MADDE 153.- Anayasa Mahkemesinin kararları kesindir.

İptal kararları gerekçesi yazılmadan açıklanamaz.

Anayasa Mahkemesi bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin tamamını veya bir hükmünü iptal ederken, kanun koyucu gibi hareketle, yeni bir uygulamaya yol açacak biçimde hüküm tesis edemez.

Kanun, kanun hükmünde kararname veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmî Gazetede yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez.

İptal kararının yürürlüğe girişinin ertelendiği durumlarda, Türkiye Büyük Millet Meclisi, iptal kararının ortaya çıkardığı hukukî boşluğu dolduracak kanun tasarısı veya teklifini öncelikle görüşüp karara bağlar.

İptal kararları geriye yürümez.

Anayasa Mahkemesi kararları Resmî Gazetede hemen yayımlanır ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzelkişileri bağlar."

C. İlgili Yasa Kuralları :

Dava konusu Kanun Hükmünde Kararname'nin dayanağını oluşturan 24.6.1993 günlü, 3911 sayılı "Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Hakkındaki Bazı Kanunlar ile Teşkilat Kanunlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Yetki Kanunu"

Amaç

MADDE 1.- Bu Kanunun amacı, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin çalışmalarında etkinliği artırmak, kamu hizmetlerinin düzenli, süratli ve verimli bir şekilde yürütülmesini sağlamak üzere bunların malî, sosyal ve diğer haklarında iyileştirmeler yapmak; yürütme organı bünyesindeki kamu kurum ve kuruluşlarının (Genelkurmay Başkanlığı hariç) kuruluş, görev ve yetkilerine ilişkin konularda düzenlemelerde bulunmak ve Genel, Katma, Özel ve Özerk bütçeli bütün kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmaz mallar üzerindeki yönetim ve tasarruf esaslarının tespiti; BAĞ-KUR, SSK ve TC. Emekli Sandığı Kanunlarında düzenlemelerde bulunmak; özelleştirme kapsamına giren kuruluşlarla diğer kurum ve kuruluşlar arasındaki ihtilafların çözülmesi esaslarının tespiti; TC. Merkez Bankası ve Bankalar Kanunu ile Sigorta Murakabe Kanununda düzenlemeler yapılması için ivedi ve zorunlu hallere münhasır olmak üzere Bakanlar Kuruluna Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi vermektir.

Kapsam

MADDE 2.- Bu Kanuna göre çıkarılacak Kanun Hükmünde Kararnameler;

a) Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan memurlarla diğer kamu görevlilerinin malî, sosyal ve diğer haklarıyla ilgili olan kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde,

b) Kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilatlanmalarına ilişkin olarak, kamu hizmetlerinin bakanlıklar arasında bölünüşüne, bağlı ve ilgili kuruluşlar kurulmasına, mevcut kurum ve kuruluşların birleştirilmesine veya kaldırılmasına, bunların kuruluş biçimlerine, görev, yetki ve yükümlülüklerine ait esaslarla bu esaslar çerçevesinde teşkilat ve kadrolarının düzenlenmesine ilişkin hükümlerinde,

c) 28.5.1986 tarihli ve 3291 sayılı Kanunun Beşinci Bölümünde,

d) Genel, Katma, Özel ve Özerk bütçeli bütün kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmaz mallar üzerindeki yönetim ve tasarruf esaslarının tespiti; BAĞ-KUR, SSK ve TC. Emekli Sandığı Kanunlarında düzenlemelerde bulunmak; özelleştirme kapsamına giren kuruluşlarla diğer kamu kurum ve kuruluşları arasındaki ihtilafların çözülmesi esaslarının tespiti; TC. Merkez Bankası ve Bankalar Kanunu ile Sigorta Murakabe Kanununda,

Yapılacak değişiklik ve yeni düzenlemeleri kapsar.

İlkeler

MADDE 3.- Bakanlar Kurulu, ivedi ve zorunlu durumlara münhasır olmak kaydıyla, 1 inci madde ile verilen yetkiyi kullanırken;

a) Kamu hizmetlerinin verimli ve etkin bir şekilde yürütülmesini; ülkenin ekonomik ve sosyal durumunu dikkate alarak yeterli ve adil bir ücret seviyesini sağlamayı; memurlar ve diğer

kamu görevlilerinin malî, sosyal ve diğer haklarında, hizmetin özellik ve gereklerine uygun iyileştirmeler yapmayı,

b) Başbakanlık, bakanlıklar ve bunlara bağlı kuruluşlar eliyle, genel idare esaslarına göre yürütülmesi gereken kamu hizmetlerinde iş bölümü ve koordinasyonun sağlanmasını; bağlı ve ilgili kuruluşlar kurulurken benzer hizmetlerin tek kuruluş veya birim tarafından yürütülmesini ve kaynak kullanımında israfın önlenmesini,

c) 28.5.1986 tarihli ve 3291 sayılı Kanunun Beşinci Bölümünde değişiklik yapılırken ülke ekonomisine yararlılık, verimlilik ve kârlılık esaslarını,

Gözönünde bulundurur.

Yetki Süresi

MADDE 4.- Bu Kanunla Bakanlar Kuruluna verilen yetki, bir yıl süre ile geçerlidir. Bu süre içinde Bakanlar Kurulu birden fazla kanun hükmünde kararname çıkartabilir.

MADDE 5.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

III. İLK İNCELEME ve ESASIN İNCELENMESİ :

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi gereğince Güven DİNÇER, Yılmaz ALİEFENDİOĞLU, Mustafa GÖNÜL, Oğuz AKDOĞANLI, İhsan PEKEL, Selçuk TÜZÜN, Ahmet N. SEZER, Haşim KILIÇ, Yalçın ACARGÜN, Mustafa BUMİN ve Sacit ADALI'nın katılmalarıyla 6.10.1993 günü yapılan ilk inceleme toplantısında, konunun özelliği nedeniyle başka hususlar üzerinde durulmaksızın işin esasına geçilerek incelemenin sürdürülmesine oybirliğiyle karar verilmiştir.

İşin esasına ilişkin rapor, dava dilekçesi ve ekleri, iptali istenilen Kanun Hükmünde Kararname kurallarıyla dayanan Anayasa kuralları, bunların gerekçeleri ve öteki yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü :

A- Kanun Hükmünde Kararname Hakkında Genel Açıklama :

Kanun Hükmünde Kararname (KHK) Kurumu, 22.9.1971 günlü ve 1488 sayılı Yasa ile 1961 Anayasası'nın 64. maddesinde yapılan değişiklik sonucu hukukumuza girmiştir. Bu değişikliğin gerekçesinde "Parlamente rejimlerde, kanun yapmanın belli usullere uyulmak zorunluluğu sebebiyle zaman aldığı ve gecikmeler meydana getirdiği bir gerçektir. Değişen iktisadî ve sosyal şartların gereği olarak bazı hukuk kurallarının bu usuller dışında yürürlüğe konulabilmesi çağdaş devlet anlayışının tabîî sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Anayasa'nın 5. maddesi hükmünün prensibini bozmamak ve her halde önceden yasama meclislerince esasları bir kanunla tesbit olunan sınırlar içerisinde kalmak kaydıyla hükümete KHK'ler çıkarma yetkisinin verilmesi ve bu yetkiyi düzenleyen hükmün TB.MM.nin genel olarak görev ve yetkilerini belirleyen 64. maddesine eklenmesi uygun görülmüştür." denilmektedir. KHK'ler, temelde 1961 Anayasası'ndan çok farklı olmamakla birlikte 1982 Anayasası'nda kimi yeniliklerle ve fakat benzer gerekçelerle 91. maddede düzenlenmiştir.

Böylece, hem yürütme organını güçlendirmek hem de değişen ekonomik ve sosyal konuların ortaya çıkardığı sorunlara ivedi çözümler bulmak amacına ulaşılacak istenilmiştir.

Olağan dönemlerde çıkarılan KHK'lerin mutlaka bir yetki yasasına dayanması zorunludur. Yetki Yasası'nın içeriği ve ögeleri de Anayasa'nın 91. maddesinde belirlenmiştir. 87. maddede ise Bakanlar Kurulu'na "belli konularda" KHK çıkarma yetkisi vermek TBMM'nin görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

Bakanlar Kurulu'nun belli bir konuda KHK çıkarabilmesi için öncelikle TBMM tarafından kendisine bu konuda yasa ile bir yetkinin verilmiş olması gerekir. Bakanlar Kurulu, bir yasa ile önceden yetkilendirilmedikçe, kendiliğinden KHK çıkartamaz. Yasa ile verilen yetkiye dayanılarak çıkartılan KHK, yürürlükteki yasa hükümlerini kaldırabilmekte ve değiştirebilmekte, başka bir anlatımla yasanın hukuksal gücüne sahip bulunmaktadır. Yasama yetkisinin, "kanun koymak,değiştirmek ve kaldırmak" ögelerini içerdiği kuşkusuzdur. KHK, yürürlükteki yasa hükümlerini kaldırabilmekte ve değiştirebilmektedir.

Anayasa'da öngörüldüğü biçimi ile KHK'ler yapısal (organik-uzvî) bakımdan yürütme organı işlemi, işlevsel (fonksiyonel) yönden ise yasama işlemi niteliğindedirler. Ancak, Türkiye Büyük Millet Meclisi verdiği yetkiyi bir yasa ile her zaman geri alabileceği gibi kendisine sunulan KHK'leri aynen kabul etmek ya da reddetmek zorunda olmayıp dilediğinde değiştirerek de kabul edebilir. Bakanlar Kurulu'na KHK çıkarma yetkisinin verilmesi, yasayla düzenlemesi gereken konuların yasama alanından çıkarılıp yürütme organının düzenleme alanına sokulması sonucunu doğurmaz. Bu nedenle, Bakanlar Kurulu'na KHK çıkarma yetkisinin verilmiş olması Anayasa'nın 7. maddesinde öngörülen "Yasama yetkisinin devredilmezliği" ilkesini ortadan kaldırmaz.

Bakanlar Kurulu'na KHK çıkarılabilmesine yetki veren yasada yer alması zorunlu ögeler Anayasa'nın bu konuya ilişkin 91. maddesinin ikinci fıkrasında gösterilmiştir. Buna göre :

"Yetki kanunu, çıkarılacak kanun hükmünde kararnamenin amacını, kapsamını, ilkelerini, kullanma süresini ve süresi içinde birden fazla kararname çıkarılıp çıkarılamayacağını gösterir." Bundan anlaşılacağı gibi yetki yasası, yürürlüğe konulacak KHK'nin amacını, kapsamını, ilkelerini, kullanma süresini ve bu süre içinde birden çok kararname yürürlüğe konulup konulamayacağını belirtmek zorundadır. Bakanlar Kurulu'na verilen türevsel yetki, yasada öngörülen amaç, ilke, kapsam ve süre ile sınırlı bir yetkidir. O halde, yetki yasasında Anayasa'nın belirlediği ögelerin belli bir içeriğe kavuşturularak somutlaştırılması gerekir.

Bakanlar Kurulu'na KHK çıkarma yetkisinin "belli konularda" verilebileceği 1961 Anayasası'nın 64. maddesinde açıkça belirtildiği halde, 1982 Anayasası'nın yetki yasasının sahip olması gereken ögelerini gösteren 91. maddesinde bu koşul yer almamaktadır. Ancak, 1982 Anayasası'nın 87. maddesinde "... Bakanlar Kuruluna belli konularda Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi vermek..." TBMM'nin görev ve yetkileri arasında sayılmış bulunmaktadır. Bu nedenle, 91. maddede "belli konularda" ifadesinin yer almaması bir noksanlık sayılamaz. Çünkü, 87. maddede, Bakanlar Kurulu'na verilecek KHK çıkarma yetkisinin ancak belli konularda olabileceği açıkça gösterilmektedir. Bu durumda, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Bakanlar Kurulu'na ancak belli konularda bu yetkiyi verebilir; her konuyu kapsayacak biçimde bir KHK çıkarma yetkisi veremez. KHK'nin konusunun yetki yasasında belirlenmesi zorunludur. Yetki, somutlaştırılmış ve belli bir konuda tanınmalıdır.

Bakanlar Kuruluna sınırları belirsiz bir konuda KHK çıkarma yetkisi verilemez. KHK'nin konusu da yetki yasasında belirlenen çerçevenin dışına çıkamaz. KHK'nin yetki yasasında belirtilen amaç, kapsam ve ilkelere de uygun olması gerekir. Verilen yetkinin konusunun yasada gösterilmesi zorunluluğunun bu yasaya dayanılarak yürürlüğe konulan KHK'lerin yetki yasası kapsamı içinde kalıp kalmadıklarının hem yargısal hem de siyasal denetimlerinin yapılması yönünden çok büyük bir önemi vardır. Yetki Yasası'nın kapsamı dışında yürürlüğe konulan veya başka bir anlatımla yasanın öngörmediği bir konuda düzenleme yapan bir KHK'nin Anayasa'ya aykırı olacağı kuşkusuzdur. Anayasa'da kimi konuların KHK'lerle düzenlenmesi yasaklanmaktadır. 91. maddenin birinci fıkrasında "Türkiye Büyük Millet Meclisi, Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verebilir. Ancak, sıkıyönetim ve olağanüstü haller saklı kalmak üzere, Anayasa'nın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümünde yer alan siyasî haklar ve ödevler kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemez." denilmektedir.

Buna göre, Anayasa'nın KHK'lerle düzenlenemeyeceğini belirlediği konularda TBMM tarafından Bakanlar Kurulu'na düzenlemede bulunması için bir yetki verilmesi de olanaksızdır. Verilen yetkinin konusunun belli olmasının, Anayasa'nın 91. maddesindeki "yetki verilemeyecek konular"ı da kapsayıp kapsamadığının incelenebilmesi yönünden de önemi büyüktür.

Bu nedenlerle, Bakanlar Kurulu'nun hangi konularda KHK çıkarabileceği Yetki Yasası'nda açıkça belirtilmeli ve verilen yetki konu yönünden mutlaka belirgin olmalıdır. Anayasa'nın 91. maddesine göre Yetki Yasası'nda çıkarılacak KHK'nin "amacı", "kapsamı" ve "ilkeleri"nin de belirtilmesi gerekir. Amaç, Bakanlar Kurulu'nun kendisine verilen yetki ile neleri gerçekleştirmesinin istendiğini belirlediğinden yetki yasasında KHK'nin amacı da somut olarak açıklanmalıdır. KHK'nin amacı ve kapsamı da konusu gibi geniş içerikli her yöne çekilebilecek biçimde genel anlatımlarla gösterilmemeli; değişik yorumlamaya elverişli olmamalıdır. KHK'nin yetki yasasında gösterilen amaç ve kapsam doğrultusunda, verilen ilkelere uygun çıkarılıp çıkarılmadığının saptanması hem yargısal hem de siyasal denetim yönünden zorunludur. KHK, yasada gösterilen amacı dışında yürürlüğe konulmuşsa ya da yetkinin kapsamını aşıyorsa veya ilkelere uygun değilse bu durumu onu yetki yasasına ve dolayısıyla Anayasa'ya aykırı düşürür.

Anayasa'ya göre yetki yasasında, Bakanlar Kurulu'na verilen yetkinin süresinin de gösterilmesi zorunludur. Bu zorunluluk, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin yetkilerini çok uzun bir süre yürütme organına vermekten alıkoymaktadır.

Yasada öngörülen sürenin bitiminden sonra çıkarılan KHK'nin Anayasa'ya aykırı düşeceği kuşkusuzdur. Ancak, yetki süresi içerisinde çıkarılmış olan KHK'ler yasadaki sürenin bitiminden sonra da Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce onaylanmış olmasalar da geçerliliklerini korurlar.

Anayasa'nın 91. maddesinde ayrıca "Kanun hükmünde kararnameler, Resmî Gazetede yayımlandıkları gün yürürlüğe girerler.

Ancak, kararnamede yürürlük tarihi olarak daha sonraki bir tarih de gösterilebilir.

Kararnameler, Resmî Gazetede yayımlandıkları gün Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

Yetki kanunları ve bunlara dayanan kanun hükmünde kararnameler, Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonları ve Genel Kurulunda öncelikle ve ivedilikle görüşülür.

Yayımlandıkları gün Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmayan kararnameler bu tarihte, Türkiye Büyük Millet Meclisince reddedilen kararnameler bu kararın Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte, yürürlükten kalkar. Değiştirilerek kabul edilen kararnamelerin değiştirilmiş hükümleri, bu değişikliklerin Resmî Gazetede yayımlandığı gün yürürlüğe girer." denilmektedir.

B- KHK'nin Yargısal Denetimi :

Anayasa'ya göre KHK'ler Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin denetimine bağlıdır. Anayasa'nın 91. maddesinde "Kararnameler, Resmî Gazete'de yayımlandıkları gün Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

Yetki kanunları ve bunlara dayanan kanun hükmünde kararnameler, Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonları ve Genel Kurulunda öncelik ve ivedilikle görüşülür." denilmektedir. Öncelik ve ivedilik koşuluyla, yetki yasalarının gecikmeden çıkarılabilmesi ve çıkarıldıktan sonra da yürürlüğe konulan KHK'lerin aynı biçimde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde karara bağlanması istenilmiştir.

Anayasa'da KHK'lerin siyasal denetimi yanında yargısal denetimi de öngörülmüştür. KHK'ler, işlevsel (fonksiyonel) yönden yasama işlemi niteliğinde olduklarında bunların yargısal denetimlerinin yapılması görev ve yetkisi de Anayasa Mahkemesi'ne verilmiştir. Anayasa'nın 148., 150., 151., 152. ve 153. maddeleri hükümlerine göre, KHK'lerin Anayasa'ya biçim ve esas bakımlarından uygunluğunu Anayasa Mahkemesi denetler.

KHK'nin yargısal denetiminin sözkonusu olduğunda KHK'nin dayandığı yetki yasasının öncelikle Anayasa'ya daha sonra da KHK'nin kendisinin hem yetki yasasına hem de Anayasa'ya uygunluğu sorunlarının çözümlenmesi gerekir. Hernekadar, Anayasa'nın 148. maddesinde KHK'lerin yetki yasalarına uygunluğunun denetlemesinden değil yalnızca Anayasa'ya biçim ve esas bakımlarından uygunluğunun denetlenmesinden söz edilmekte ise de, Anayasa'ya uygunluk denetiminin içerisine öncelikle KHK'nin yetki yasasına uygunluğunun denetimi girer. Çünkü, Anayasa'da, Bakanlar Kuruluna ancak yetki yasasında belirtilen sınırlar içerisinde KHK çıkarma yetkisi verilmiştir. Yetki yasası olmazsa (Anayasa mad. 121 dışında) KHK olamaz. Bu yetkinin dışına çıkılması KHK'yi Anayasa'ya aykırı duruma getirir. Böylece, KHK'nin yetki yasasına aykırı olması Anayasa'ya aykırı olması ile özdeşleşir. Nitekim, 3268, 3347 ve 3479 sayılı Yetki Yasalarına dayanılarak yürürlüğe konulan 335 ve 347 sayılı KHK'ler dayandırıldıkları Yetki Yasalarının kapsamı dışında kalmaları nedeniyle Anayasa Mahkemesi'nin 8.2.1989 gün E.1988/38, K.1989/7 ve 16.5.1989 gün E.1989/4, K.1989/23 sayılı kararlarıyla iptal edilmiştir.

Olağanüstü Hal KHK'leri dayanaklarını doğrudan doğruya Anayasa'dan (mad. 121) alırlar. Bu tür KHK'lerin bir yetki yasasına dayanması gerekli değildir. Buna karşın, olağan HKH'lerin bir yetki yasasına dayanmaları zorunludur. KHK'ler, yasa gücünü dayandıkları yetki yasasından alırlar. Bu nedenle KHK'ler ile dayandıkları yetki yasası arasında çok sıkı bir bağ vardır.

Yetki Yasası, KHK ve KHK'nin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce aynen ya da değiştirilerek kabulü birbirinden bağımsız işlemler olmayıp Anayasa'da öngörülen bir sürecin

değişik aşamalarıdır. KHK'nin yetki yasası ile olan bağı, KHK'yi aynen ya da değiştirerek kabul eden yasa ile kesilir. Bu yasa, KHK'yi kendi bünyesine alarak genel anlamda bir yasa niteliğine dönüştürür. Bu nedenle, KHK ile dayandığı yetki yasası arasındaki bağ KHK'nin aynen ya da değiştirilerek yasaya dönüşmesine kadar devam etmektedir. KHK, yasa gücünü, dayandığı yetki yasası ile konulan esaslara uygunluğu ve yetki yasasının da Anayasa'ya uygunluğu varsayıldığı için kazanmaktadır. Yetki yasasının Anayasa'ya aykırılığının saptanması ya da bu nedenle iptaline karar verilmesi durumunda, bu varsayım gerçekleşmediğinden, bu yasaya dayanılarak çıkartılan KHK Anayasal dayanaktan yoksun kalır. Bu durumda KHK, Anayasa'nın uygun gördüğü ölçünün ötesinde verilen bir yetkinin kullanılması sonucu çıkartılmış olması nedeniyle Anayasa'ya aykırılık oluşturur. KHK; yetki yasasına ve içeriği yönünden de Anayasa'ya aykırı bulunmasa bile dayandığı yetki yasası Anayasa'ya aykırı ise bu nedenle iptali gerekir.

KHK'nin Anayasa'ya uygun bir yetki yasasına dayanması geçerliliğin ön koşuludur. Bir yetki yasasına dayanmadan çıkartılan veya dayandığı yetki yasası Anayasa'ya aykırı olan bir KHK'nin kuralları, içerikleri yönünden Anayasa'ya aykırılık oluşturmaları bile, Anayasa'ya uygunluğundan söz edilemez.

Öbür yönden, KHK'lerin Anayasa'ya uygunluk denetimleri yasaların denetimlerinden farklıdır. Anayasa'nın 11. maddesinde; "Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz." denilmektedir. Bu nedenle yasaların denetimde, onların yalnızca Anayasa kurallarına uygun olup olmadıkları saptanır. KHK'ler ise konu, amaç, kapsam ve ilkeleri yönünden hem dayandıkları yetki yasasına hem de Anayasa'ya uygun olmak zorundadırlar. Bu nedenlerle, KHK kurallarının içerikleri yönünden de Anayasa'ya uygunluk denetiminin yapılabilmesi için öncelikle ortada Anayasa'ya uygun bir yetki yasasının varlığı gerekir.

KHK'lerin Anayasa'ya aykırılığı saptanmış ya da bu nedenle iptal edilmiş bir yetki yasasına uygun olup olmadığının incelenmesi ise denetimi anlamsız kalır. Çünkü Anayasa'ya aykırı bir yetki yasasına dayanılarak çıkartılan KHK'lerin Anayasa'ya uygun görülmesi olanaksızdır.

Yetki yasasının iptalinin, bu yasaya dayanılarak çıkartılan KHK'lere etkisinin Anayasa'nın 153. maddesi çerçevesinde değerlendirilmesi uygun değildir. Çünkü, Anayasa'nın 153. maddesindeki "İptal kararları geriye yürümez." kuralına dayanarak, yetki yasasının iptaline ilişkin kararın, Resmî Gazetede yayımı gününe kadar çıkarılan KHK'lerin etkilenmeyeceği biçiminde bir ilke de konulamaz.

Bütün bu nedenlerle dayandığı yetki yasasının Anayasa'ya aykırılığı saptanan ya da iptaline karar verilen KHK'lerin, Anayasa'nın Başlangıç'ındaki "Hiçbir kişi ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı", 2. maddesindeki "Hukuk devleti" ilkeleriyle 6. maddesindeki "Hiç kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz." kuralı ve KHK çıkarma yetkisine ilişkin 91. maddesiyle bağdaştırılmaları olanaksızdır.

Bir yetki yasasına dayanmadan çıkartılan, yetki yasasının kapsamı dışında kalan, dayandığı yetki yasasının Anayasa'ya aykırılığı saptanan ya da Anayasa'ya aykırılığı nedeniyle iptal edilen KHK'lerin anayasal konumları birbirinden farksızdır. Böyle durumlarda KHK'ler anayasal dayanaktan yoksun bulunduklarından içerikleri Anayasa'ya aykırı bulunmasa bile dava açıldığında iptalleri gerekir.

C- 524 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Anayasa'ya Aykırılığı Sorunu :

Dava dilekçesinde, 524 sayılı "Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevlerinin Kuruluşu ve İdaresine Dair Kanun Hükmünde Kararname"nin Anayasa'nın genel ilkelerine, 7., 87., 91. ve 153. maddelerine aykırı olması nedeniyle iptaline karar verilmesi istenilmiştir. Ancak, 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 29. maddesi hükmü gereğince Anayasa Mahkemesi, Anayasa'ya aykırılık konusunda ilgililer tarafından ileri sürülen gerekçelere dayanmak zorunda değildir. İstemle bağlı kalmak koşuluyla başka bir gerekçe ile de Anayasa'ya aykırılık kararı verebilir.

Dava konusu edilen 524 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 24.6.1993 gün ve 3911 sayılı Yetki Yasası'na dayanılarak çıkartılmıştır. KHK'nin dayandığı 3911 sayılı Yetki Yasası ise bir bölümünün Anayasa'nın 153. maddesine, kalan bölümünün de Anayasa'nın 7., 87. ve 91. maddelerine aykırılığı nedeniyle Anayasa Mahkemesi'nin 16.9.1993 gün ve Esas 1993/26, Karar 1993/28 sayılı kararıyla iptal edilmiştir. Böylece, 524 sayılı KHK anayasal dayanaktan yoksun kalmıştır.

KHK'lerin yargısal denetimi bölümünde açıklanan nedenlerle Anayasa'ya aykırı görülerek iptal edilen 3911 sayılı Yetki Yasası'na dayanılarak çıkarılmış bulunan 524 sayılı KHK Anayasa'nın Başlangıç'ında yer alan egemenliği "Millet adına kullanmağa yetkili kılınan hiçbir kişi ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı", 2. maddesindeki "hukuk devleti", 6. maddesindeki "Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz.", ilkeleriyle, KHK çıkarma yetkisine ilişkin 91. maddesine aykırıdır. Bu gerekçe karşısında dava dilekçesinde ileri sürülen diğer aykırılık nedenlerin üzerinde durulmaksızın KHK'nin 1. maddesinin iptali gerekir.

Güven DİNÇER, Haşim KILIÇ ve Sacit ADALI bu görüşe katılmamışlardır.

D- İptal Hükmünün Yürürlüğe Gireceği Gün Sorunu:

Anayasa'nın 153. maddesi ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 53. maddesi hükümleri uyarınca, yasa, kanun hükmünde kararname veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü yada bunların belirli madde veya hükümleri iptal kararının Resmî Gazete'de yayımlandığı gün yürürlükten kalkar. Ancak, Anayasa Mahkemesi, iptal kararı ile meydana gelecek olan hukuksal boşluğu kamu düzenini tehdit veya kamu yararını ihlal edici nitelikte görürse, boşluğun doldurulması için iptal kararının yürürlüğe gireceği günü ayrıca kararlaştırabilir.

Dava konusu 524 sayılı KHK'nin iptaline karar verilmesi ile meydana gelen hukuksal boşluk kamu yararını olumsuz yönde etkileyecek nitelikte olduğundan, gerekli göreceği yeni düzenlemeleri yapması için Yasama organına süre tanımak amacıyla iptal kararının Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girmesi uygun bulunmuştur.

IV- SONUÇ :

A. 10.9.1993 günlü, 524 sayılı "Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevlerinin Kuruluş ve İdaresine Dair Kanun Hükmünde Kararname"nin, dayanağını oluşturan 24.6.1993 günlü, Esas 1993/26, Karar 1993/28 sayılı kararıyla iptal edilmiş bulunması nedeniyle Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, Güven DİNÇER'in "Kanun Hükmünde Kararname'nin Anayasa'nın

Esas Sayısı: 1993/36
Karar Sayısı : 1993/35

153. maddesindeki Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcılığı ilkesine aykırılığı nedeniyle iptali gerekir." yolundaki gerekçede değişik oyu, Haşim KILIÇ ile Sacit ADALI'nın karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

B. İptal nedeniyle oluşan hukukî boşluğun yasama organınca doldurulması için Anayasa'nın 153. ve 2949 sayılı Yasa'nın 53. maddeleri gereğince iptal kararının Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girmesine, OYBİRLİĞİYLE;

6.10.1993 gününde karar verildi.

Başkanvekili	Üye	Üye
Güven DİNÇER	Yılmaz ALİEFENDİOĞLU	Mustafa GÖNÜL
Üye	Üye	Üye
Oğuz AKDOĞANLI	İhsan PEKEL	Selçuk TÜZÜN
Üye	Üye	Üye
Ahmet N. SEZER	Haşim KILIÇ	Yalçın ACARGÜN
Üye	Üye	
Mustafa BUMİN	Sacit ADALI	